

Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет» (м. Херсон, Україна)
Національний університет біоресурсів і природокористування (м. Київ, Україна)
Херсонський національний технічний університет (м. Херсон, Україна)
Тбіліський державний університет ім. Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Інститут управління та підприємництва (м. Мінськ, Республіка Білорусь)
Національний інститут економічних досліджень (м. Кишинів, Республіка Молдова)
Банківський інститут Вища школа (м. Прага, Чеська Республіка)
Міжнародний університет бізнесу і права (м. Херсон, Україна)
Херсонський національний технічний університет (м. Херсон, Україна)

ЗБІРНИК ТЕЗ

Міжнародної науково-практичної Інтернет - конференції «ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ У МІЖНАРОДНИЙ ПРОСТІР»

**Херсон
ДВНЗ «ХДАУ»
2018**

УДК 37:33:001

Кафедра економіки та фінансів

Інтеграція економічної освіти і науки у
міжнародний простір

УДК 37:33:001

© Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»,
2018

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Ефективне функціонування фермерських господарств є актуальною проблемою, успішне вирішення якої допоможе надійно забезпечити населення якісними продуктами харчування. Ефективність, як економічна категорія є формою вираження мети виробництва і показує його результативність. А ефект – це наслідок, результат проведених заходів. Тільки показники різних видів ефективності дозволяють судити про доцільність проведених заходів, оскільки вони показують кінцевий корисний ефект раціонального використання земельних, трудових і матеріально-грошових ресурсів.

На нашу думку, багатокладність у сільському господарстві, як і в інших галузях народного господарства, припускає функціонування різних форм господарювання з таким розрахунком, щоб кожна з них мала мінімально необхідні умови для ефективного ведення виробництва, максимально використовуючи свій господарський потенціал. А головним аргументом у виборі тієї чи іншої форми господарювання і власності повинна стати можливість виробити на одиницю земельних і трудових ресурсів найбільшу кількість продукції.

При цьому не варто забувати, що в кожній природно-економічній зоні варто визначитися з найбільш раціональною на найближчу перспективу структурою різних форм господарювання, яка забезпечувала б подальше нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції і підвищення ефективності, у т.ч. і фермерських господарств. У цьому зв'язку для розробки методології оцінки ефективності цих формувань необхідно враховувати ряд особливостей: тих, що характеризують регіон їх розташування; відсутність з ряду причин достатньої кількості показників по нових формах господарювання в перші роки функціонування; організацію роботи з оцінки ефективності, яка включає основні елементи цієї роботи в сільськогосподарських підприємствах.

Особливу актуальність і необхідність визначення ефективності сільськогосподарських форм господарювання на сучасному етапі відзначає чимало вчених, які зазначають, що усі форми господарювання повинні одержати об'єктивну оцінку за результатами порівняльного аналізу. Питання визначення різних видів ефективності в сільському господарстві, порівняльного аналізу організаційно-правових форм підприємств і оцінки їхньої ефективності знаходили своє відображення й в інших роботах [2].

Так, учені досить докладно описують порядок оцінки соціально-економічної ефективності різних форм господарювання на рівні підприємства, приводять кілька варіантів їхньої оцінки для можливих випадків практики. Перший варіант передбачає безпосереднє порівняння показників контрольного й аналізованого об'єктів і його рекомендують застосовувати в невеликих підприємствах, особливо коли аналіз потрібно провести в найкоротший термін

за невеликою кількістю показників. Другий варіант – оцінку за індексом росту ефективності виробництва, де ефективність визначається за певною формулою. Даний підхід більш прийнятний для великих підприємств, де існує об'єктивне відображення основних економічних показників. Третій варіант аналізу – основним узагальнюючим показником ефективності підприємств є рівень використання виробничого потенціалу, а розрахунок здійснюється за нормативними оцінками і даними про ресурсозабезпеченість сільськогосподарського підприємства в даний період.

Інші автори при проведенні порівняльного аналізу різних форм підприємств у сільському господарстві перевагу віддають економіко-математичній моделі (ЕОМ) по суб'єктах господарювання з використанням однакової нормативної бази і на основі цього роблять висновок про ефективність їх функціонування. Для оцінки ефективності виробничо-економічної діяльності господарств за основними показниками рекомендуємо скористатися спеціальним методичним прийомом, що називається "матриця координат". Даний прийом дозволить визначити перевагу тих чи інших порівнюваних підприємств. Отже, дійсно наявні підходи численних авторів по розглянутому питанню мають свої позитивні моменти при характеристиці окремих форм господарювання.

Однак в економічній науці проблема оцінки ефективності нових організаційно-правових форм підприємств на основі комплексного підходу до її рішення, вивчення сукупного впливу техніко-технологічних, організаційних, соціально-економічних і маркетингових проблем на ефективність розвитку різних форм господарювання розроблена недостатньо. При цьому питання методичного й організаційного характеру, що враховують регіональні особливості, масштабність оцінки фермерських господарств до цього часу в спеціальній літературі не розглядалися.

Оскільки фермерський уклад став реальністю, а фермери грають певну роль у забезпеченні населення країни продуктами харчування, зміцнення економіки сільського господарства, є необхідність розробки методики оцінки ефективності даної форми сільськогосподарського підприємництва. Це дозволило б більш об'єктивно оцінити результати їхньої діяльності у відповідності з існуючими методичними підходами до оцінки ефективності. Пропонуємо комплексне застосування наступних основних підходів до оцінки ефективності функціонування фермерських господарств.

У залежності від поставлених задач, масштабності проведення аналізу, обраного складу показників оцінки, періоду часу, за який буде проводитися аналіз та інших конкретних умов обирається той чи інший, а можливо формується і новий методичний підхід, який дозволить у кожному окремому випадку вирішити конкретно поставлену задачу.

Актуальний і інший методичний підхід визначення ефективності господарювання підприємств на селі. Так, побудова економіко-математичної моделі, за даними деяких джерел досить ефективна для проведення порівняльного аналізу підприємств різних регіонів. Схема організації даного виду аналізу полягає у виборі об'єктів для проведення порівняння; постановці

по кожному з них відповідних задач; побудови і реалізації економіко-математичної моделі на ЕОМ і визначення оптимальних рішень. Даний підхід дозволяє одержати оптимальний варіант організаційно-економічної структури стосовно обраної форми господарювання. Причому розроблені моделі є типовими і можуть бути використані з урахуванням прив'язки до різних регіонів. За результатами проведення аналізу робляться висновки про усунення окремих виявлених недоліків або удосконалення існуючого положення.

Методичний підхід до оцінки ефективності нової форми господарювання, здійснюваний за індексом росту ефективності виробництва, передбачає використання великої кількості показників. Цей прийом можна застосувати в багатогалузевих формуваннях, де налагоджені облік і звітність за результатами фінансово-господарської діяльності. В даний час визначення ефективності фермерських господарств в природно-економічних зонах і районах, де вже існують об'єктивні дані стосовно основних виробничо-економічних показників, за допомогою індексу росту ефективності виробництва є цілком можливим.

Таким чином, порівнюючи різні методичні підходи до оцінки виробничих ресурсів ми переконуємося, що методично ці питання ще не вирішені. Розглянуті способи визначення потенціалу сільськогосподарських підприємств вимагають удосконалювання. Вибір методу оцінки визначається поставленими цілями і задачами. Так показники грошової оцінки виробничого потенціалу знайдуть застосування в системі оподаткування сільськогосподарських підприємств, визначенні величини орендної плати, управлінні процесом формування ресурсного потенціалу. Використання рівняння регресії ефективно при аналізі господарської діяльності підприємства і плануванні його розвитку, розрахунків фактичного і нормативного потенціалів.

Крім розглянутих методів значної уваги заслуговують об'єктивно обумовлені (двоїсті) оцінки ресурсів в оптимізаційних задачах, розв'язуваних методами математичного програмування. Оптимізаційний метод, як і інші методи оцінки виробничого потенціалу, базуються, насамперед, на оцінці впливу відповідних ресурсів на результативний показник. Застосування лінійного програмування дає можливість чисельно виразити комплексну оцінку ресурсів через максимальний обсяг валової продукції.

Список використаних джерел

1. Губарик О.М. Проблемні питання щодо сутності та критеріїв визначення економічної ефективності діяльності аграрних підприємств // Вісник ХНТУСГ імені Петра Василенка. Економічні науки. Вип. 34. – Харків: ХНТУСГ, 2006р. – С. 51-54.

2. Мохненко А.С. Система прийняття управлінських рішень на підприємстві в умовах економічної кризи / А.С. Мохненко // Вісник економічної науки України. – 2015. – Вип. 2 (29). – С. 62-65.

Каменюка Т.С., Леона А.В., Михайлова О.Я., Ломоносов Д.А. Організаційно-економічне забезпечення управління фінансами підприємства.....	57
Кан Ю.Б. Адаптація зарубіжного досвіду фінансування фізичної культури та спорту.....	59
Карнаушенко А.С. Академічна мобільність як одна із форм інтеграції у світовий освітньо-науковий простір.....	62
Кириченко Н.В., Лобода О.М., Ларченко О.В. Інноваційні засади структурних трансформацій в аграрному секторі економіки України.....	66
Ковальов Д.В. Проблеми соціально-трудових відносин в економіці України	69
Ковтун В.А. Державна фінансова підтримка розвитку територій.....	71
Ковтун В.М., Петрова О.О. Нововведення державних будівельних норм....	74
Крикунова В.М. Trends of Lifelong Learning and Continuing Education.....	77
Ларіна В.О., Руснак А.В. Сутність та класифікація персоналу підприємства..	79
Левченко Ю.А. Удосконалення організації праці на аграрних підприємствах	82
Лейбенко В.Т., Трубач О.Г., Ломоносов А.В. Реформа системи охорони здоров'я в Україні.....	85
Лимар Р.І., Бойко Л.О. Ефективність виробництва продукції та інновації в галузі рослинництва.....	88
Ломоносова О.Е., Баранова В. В., Чхало О. Ю. Діагностика факторів конкурентоспроможності приватного підприємства.....	90
Лунашко Д.А., Аверчева Н.О. Економічні показники діяльності малого і середнього підприємництва в Херсонській області	92
Минкін М.В. Впровадження європейського досвіду підготовки фахівців-аграріїв в Україні	95
Минкіна Г.О., Минкін А.М. Гармонізація аграрної політики Європейського Союзу та України.....	98
Михайлов В.Д., Різаєв Т.Р., Парсяк К.В. Забезпечення конкурентоздатної логістики та покращення сервісу в морських портах.....	100
Мірзаєв Н.С. Effective use of soil in grain producing entrepreneurship	102
Мовчан А.І., Петрова О.О. Аналіз ринку зерна в Україні: експортний потенціал та перспективи розвитку.....	104
Мовчан М.А., Мовчан В.М., Пулянович О.В. Загальні аспекти економічної та екологічної безпеки підприємства.....	107
Мороз А.С., Руснак А.В. Державне регулювання інвестиційної діяльності в сфері дорожніх інфраструктурних проєктів.....	109
Морозов Р.В., Чекамова О.І. Принципи створення науково-технічної продукції з високим інноваційним потенціалом.....	112
Мохненко А.С. Методичні основи оцінки розвитку підприємств.....	114
Несін Ю.М. Аналіз англomовного підручника «Англійська мова для бухгалтерського обліку».....	117
Нікітенко К.С. Загрози дестабілізації фінансової ситуації в Україні.....	119
Новак І.О., Поліщук С.С. Особливості обліку і контролю розрахунків з кредиторами приватного підприємства.....	122
Ордеха А.М., Танклевська Н.С. Методичні засади формування системи	

Збірник тез
Міжнародної науково-практичної Інтернет – конференції
«Інтеграція економічної освіти і науки у міжнародний простір»
19 жовтня 2018 року (м. Херсон, Україна)

За редакцією д.е.н., професора Танклевської Н.С.

Умовн.друк.арк 13.58

Видається в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори статей. Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково відображають позицію редакційної колегії.

Технічний редактор – к.е.н., доцент Петрова О.О.

Підписано до друку 28.10.2018
Гарнітура Times New Roman.
Умовн.друк.арк. 12.52

Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»
Кафедра економіки та фінансів

2018 р.